

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน

นางสาวกรณิกา อนันต์สุทธิรักษ์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กลุ่มสนับสนุนวิชาการ การวิจัยและนวัตกรรม สำนักส่งเสริมสุขภาพ

หลักการและเหตุผล

ของเสียอันตรายจากชุมชน อาทิ หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี และซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นของเสียอันตรายที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีโลหะหนัก อาทิ ตะกั่ว แคดเมียมปรอท เป็นองค์ประกอบ หากได้รับการจัดการอย่างไม่ถูกต้อง จะเกิดการรั่วไหลสู่สิ่งแวดล้อม อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งจากสถานการณ์การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่ผ่านมา ของเสียอันตรายจากชุมชนถูกนำกลับไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกต้อง เพียงร้อยละ ๒๒ โดยพบว่า ยังมีข้อจำกัดในการดำเนินงานหลายประการ อาทิ (๑) ประชาชนยังทิ้งปะปนไปกับขยะมูลฝอยทั่วไปและยังทิ้งผิดประเภท (๒) จุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนมีน้อย ไม่ครอบคลุมพื้นที่ (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนยังไม่ตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับอันตรายจากของเสียอันตรายจากชุมชน และไม่ทราบว่ามีจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนในพื้นที่ และการกำหนดวันที่นัดหมายในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งไม่ได้จัดเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนตามจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างครบถ้วน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความตระหนักให้กับประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างไม่ถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป โดยการจัดให้มีจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนให้ครอบคลุม และใช้รูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
๓. เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับนำไปรีไซเคิล บำบัดหรือกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
๔. เพื่อพัฒนารูปแบบและระบบฐานข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ภายใต้อำนวยการช่วยเหลือความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน
๕. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ

๑. เชิญชวนภาคีเครือข่ายเข้าร่วมโครงการฯ
๒. ประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนฯ
๓. ภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ หรือ kick off เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายจากของเสียอันตรายจากชุมชนให้กับประชาชน
๔. ภาคีเครือข่ายกำหนดจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนให้ครอบคลุมทั้งสาขาในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด
๕. ประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ

สรุปและข้อเสนอแนะ

๑. ประชาชนมีความตระหนัก และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างไม่ถูกต้องมากขึ้น มีการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไปเพิ่มขึ้น

๒. การติดตั้งจุด Drop off ของภาคีเครือข่ายยังไม่เป็นไปตามเป้าที่วางไว้ ซึ่งประชาชนสามารถค้นหาจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนที่แสดงไว้ใน google map ตามลิงก์

https://www.google.com/maps/d/u/๑/viewer?mid=๑m_DRHfclPqHNhEhg๖MWVr๒fzFUboSDs&ll=๘.๓๑๗๔๔๖๙๔๐๘๔๒๓๘%๒C๑๐๑.๗๙๒๙๐๕๔๒๑๗๑๕๗๒&z=๔

๓. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ยังไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร เห็นควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากขึ้นและต่อเนื่อง

ช่องทางการเผยแพร่

เว็บไซต์สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

อ้างอิงข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๖